

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 2 lipca 2018 r. wnioskodawczyni Z. M. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po rodzicach R. S. i K. S. oraz po bracie R. S.. Wskazała, że stwierdzenie nabycia spadku powinno nastąpić w drodze dziedziczenia ustawowego. We wniosku zaznaczyła, że w skład masy spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne.

Na rozprawie 22 sierpnia 2018 r. uczestnicy postępowania oświadczyli, że nie kwestionują wniosku.

Podczas tej samej rozprawy wnioskodawczyni cofnęła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po R. S. synu R. i K. S., na co uczestnicy postępowania wyrazili zgodę.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. S. zmarł 30 listopada 1974 r. w S., ostatnio stale zamieszkiwał w S.. W chwili śmierci był żonaty z K. S.. Jako spadkobierców ustawowych pozostawił żonę K. S. oraz dzieci Z. M., G. M., B. C., E. C., H. S. i R. S.. Więcej dzieci nie miał, nikogo też nie przysposobił. Nie sporządził testamentu. Nie były składane oświadczenia o przyjęciu bądź o odrzuceniu spadku. Nikt też nie zrzekał się dziedziczenia za jego życia.

Dowód: zapewnienie spadkowe złożone przez Z. M. (k. 20v akt), akta USC (k. 8 – 13, 15 akt).

W skład masy spadku po R. S. wchodzi udział we współwłasności działek: nr (...) o łącznej powierzchni 0,6200 ha. Działki te wchodziły w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez R. S. oraz K. S..

Dowód: akty własności ziemi (k. 23 akt), zeznania H. S. (k. 21 akt).

W chwili śmierci R. S. jego żona K. S. wspólnie z nim prowadziła gospodarstwo rolne, H. S., E. C. oraz Z. M. byli małoletnimi.

R. S. syn R. i K. S. w chwili śmierci ojca zamieszkiwał wraz z rodzicami i pomagał im w prowadzeniu gospodarstwa rolnego.

G. M. w chwili śmierci ojca zamieszkiwała w B.. Rodzicom pomagała w prowadzeniu gospodarstwa rolnego do czasu zawarcia związku małżeńskiego. Nie była członkiem rolniczej spółdzielni produkcyjnej. Nie prowadziła innego gospodarstwa rolnego, nie pracowała też na gospodarstwie swojego męża lub teściów. W tym czasie nie pobierała już żadnej nauki zawodu ani nie uczęszczała do szkoły. Nie była trwale niezdolna do pracy.

B. C. na dzień 30 listopada 1974 r. prowadziła wraz z mężem gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 0,5 ha,.

Dowód: zeznania stron: Z. M. (k. 30v akt), G. M. (k. 30v akt), B. C. (k. 30v akt), H. S. (k. 30v - 31 akt) oraz E. C. (k. 31 akt).

K. S. zmarła 29 stycznia 2008 r. w Z., ostatnio stale zamieszkiwała w S.. W chwili śmierci był wdową. Jako spadkobierców ustawowych pozostawiła dzieci Z. M., G. M., B. C., E. C., H. S. i R. S.. Więcej dzieci nie miała, nikogo też nie przysposobiła. Nie sporządziła testamentu. Nie były składane oświadczenia o przyjęciu bądź o odrzuceniu spadku. Nikt też nie zrzekał się dziedziczenia za jej życia.

Dowód: zapewnienie spadkowe złożone przez Z. M. (k. 20v akt), akta USC (k. 8 – 14 akt).

R. S. syn R. S. i K. S. zmarł 14 kwietnia 2012 r. w L., gdzie stale zamieszkiwał.

Dowód: zapewnienie spadkowe złożone przez Z. M. (k. 20v akt), akt zgonu USC (k. 13 akt).

Stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy oraz zeznań stron, w tym ze złożonego zapewnienia spadkowego przez Z. M., albowiem dowody te nie budziły żadnych wątpliwości co do ich wiarygodności.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

W przedmiotowej sprawie z uwagi na fakt, że zarówno R. S. jak i K. S. nie sporządzili testamentu krąg spadkobierców został ustalony na podstawie przepisów kodeksu cywilnego (tzw. dziedziczenie ustawowe).

Zgodnie z art. 931 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek, dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

R. S. posiadał sześcioro dzieci. W chwili jego śmierci żyła jego żona K. S.. W związku z czym do dziedziczenia ustawowego została powołana żona K. S. oraz dzieci: Z. M., G. M., B. C., E. C., H. S. i R. S.. Biorąc pod uwagę dyspozycję art. 931 k.c. K. S. odziedziczyła spadek w $\frac{1}{4}$ części (6/24 części), pozostała część spadku w częściach równych przypadała jego dzieciom, to jest po $\frac{3}{24}$ każde z nich.

Z uwagi na fakt, że R. S. zmarł w czasie gdy obowiązywały przepisy dotyczące szczególnych warunków dziedziczenia gospodarstwa rolnego, a w skład masy spadku wchodził udział w gospodarstwie rolnym, należało orzec, którzy ze spadkobierców ustawowych mieli uprawnienie do dziedziczenia gospodarstwa rolnego.

W dacie śmierci R. S. obowiązywał art. 1059 k.c., który wskazywał, że należące do spadku gospodarstwo rolne dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy odpowiadają warunkom wymaganym dla nabycia własności nieruchomości rolnej w drodze przeniesienia własności, są małoletni bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół, lub też są trwale niezdolni do pracy. Za osoby odpowiadające warunkom dla nabycia własności nieruchomości rolnej w drodze przeniesienia własności uważało się osoby bezpośrednio przed otwarciem spadku pracujące w gospodarstwie rolnym, w chwili otwarcia spadku będące członkami rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pracujące w gospodarstwie rolnym takiej spółdzielni, prowadzą inne indywidualne gospodarstwo rolne, bądź też pracują w gospodarstwie rolnym współmałżonka lub jego rodziców.

Na dzień otwarcia spadku po R. S. spadkobiercy H. S., E. C. oraz Z. M. byli małoletnimi. K. S. i R. S. bezpośrednio przed otwarciem spadku pracowali zaś w gospodarstwie rolnym, którego udział wchodzi w skład masy spadku. Ponadto B. C. pracowała w gospodarstwie rolnym prowadzonym przez swojego męża. Wszyscy ci spadkobiercy posiadali uprawnienia do dziedziczenia gospodarstwa rolnego.

Jedynie w stosunku do G. M. brak było podstaw do uznania, aby posiadała uprawnienie do dziedziczenia gospodarstwa rolnego. Bezpośrednio przed śmiercią ojca nie pracowała w żadnym gospodarstwie rolnym, nie spełniła też pozostałych przesłanek, które uprawniałyby ją do dziedziczenia gospodarstwa rolnego.

Z tego też względu wchodzący w skład masy spadku po R. S. udział w gospodarstwie rolnym został nabyty przez K. S. w $\frac{5}{20}$ części oraz przez Z. M., B. C., E. C., H. S. i R. S., którzy dziedziczyli w częściach równych po $\frac{3}{20}$ części.

Przechodząc do stwierdzenia nabycia spadku po K. S., wskazać należy, że w chwili śmierci była wdową i posiadała sześcioro dzieci. W związku z czym do dziedziczenia ustawowego zostali powołani jej dzieci: Z. M., G. M., B. C., E. C., H. S. i R. S.. Stali się spadkobiercami w częściach równych po $\frac{1}{6}$ każde z nich.

Z uwagi na fakt, iż K. S. zmarła w chwili gdy nie obowiązywał już szczególny reżim dotyczący dziedziczenia gospodarstw rolnych, nie było konieczne rozstrzygnięcie, którzy ze spadkobierców ustawowych po niej mogą dziedziczyć wchodzący w skład masy spadku udział w gospodarstwie rolnym.

Podstawą orzeczenia były przepisy art. 931 k.c. oraz 1059 k.c..

Postępowanie w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po R. S. synu R. i K. zostało umorzone wobec cofnięcia wniosku w tym zakresie, o czym orzeczono na podstawie art. 512 § 1 k.p.c. w zw. z art. 355 k.p.c.